

ЦРЖСВх. № 447/06.10.2014

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.п.н. КИРИЛ АТАНАСОВ АЛАДЖОВ,

**на дисертационен труд на тема *“Развитие на скоростно –
силовите качества при млади сумисти”***
за придобиване на образователната и научна степен “Доктор”, по
научната специалност „Теория и методика на физическото
възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната
физкултура), професионално направление 7.6. „Спорт”

на Христо Стоянов Христов, докторант редовна форма на обучение
към катедра “Борба и джудо”, при Национална спортна академия
„Васил Левски”

Научен ръководител: Доц. Николай Никифоров Станчев, доктор

**I. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТЕНИЯ ПРОБЛЕМ В
ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД**

Счита се, че спорта сумо, се е появил в Япония преди около 2000 години. За нашата страна този спорт е сравнително нов и вследствие на това не е достатъчно добре изследван. Актуалността на темата на дисертационния труд е добре защитена от автора чрез необходимостта от *„разработването на един от най-важните и водещи проблеми в сумото – развитие на скоростно-силовите качества на млади сумисти”*. Според докторанта *„в нашата страна почти няма специалисти, няма учебно-методична литература, липсват научно-теоретични изследвания”*, което допринася за актуалността при избора и разработването на темата.

Похвално е, че един млад специалист се заема с решаване на такъв съществен проблем! Това изисква, от една страна да проучи въпроса от позициите на своя личен опит и мнението на водещи

специалисти, но от друга – на базата на успешно проведено изследване да направи опит да оптимизира спортната подготовка на сумистите и *„особено на начинаещи момчета и момичета“*. Ще добавя, че усилията на докторанта, в тази негова дейност, безспорно умело са насочени и подпомогнати от ролята на научния му ръководител – доц. д-р Николай Станчев.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД, НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ И НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ

Дисертационният труд е разработен в общ обем от 145 компютърни страници. Допълнително в края е включено и едно приложение. Съдържанието е оформено в 4 (четири) взаимосвързани глави. Трудът е онагледен с 28 таблици и 34 фигури. Докторантът е използвал общо 138 информационни източника, които са номерирани коректно в тяхната последователност.

Възприетата структура на дисертационния труд, състоящ се от увод и четири глави, представен с изводи за научни и практически приноси и препоръки, е логично следствие от добре формулираните цел, основни задачи и методика за тяхното разработване.

В глава първа докторантът е направил обстоен литературен обзор, като в рамките на 59 страници се е постарал да обхване достатъчен брой автори, специалисти и литературни източници. Направена е теоретико-постановъчна обосновка на изследвания проблем. Отражена е същността и характеристиката на сумото, в това число и на необходимите за този вид спорт скоростно-силови качества.

В глава втора докторанта е посочил целта, задачите, организацията и методиката на изследването. Главната цел на дисертационният труд е *„Да се усъвършенстват подходите за развиване на скоростно-силовите качества на млади сумисти, върху основата на научно обосноваване на структурните им компоненти и експериментално определяне на въздействието и ефекта от*

целенасоченото комбинирано прилагане на някои средства и методи". За реализирането на тази цел докторанта си е поставил за разрешаване 7 (седем) основни задачи. Обект на изследването са 42-ма млади състезатели по сумо във възрастовия диапазон 15-20 години. Педагогическият експеримент е осъществен в четири последователни етапа от мес. май 2010 год. до мес. юни 2013 год. В този раздел от дипломната работа дипломанта е формулирал работната хипотеза, която би могла да бъде по-кратка и по конкретно изведена.

Използвани са следните методи на изследване: *анкетно проучване, педагогическо наблюдение, антропометрични изследвания, спортно-педагогическо тестване, математико-статистически методи (вариационен и корелационен анализ, стандартно отклонение)*.

В трета глава са направени анализи на някои показатели, свързани с данните от проведено анкетно проучване, записи от Световно първенство по сумо и др. Докторантът в логическа последователност, е посочил приложената методика за видео-регистрация и анализ, кинематичната и биомеханична структура на някои характерни движения в сумото.

В глава четвърта са отразени анализа на резултатите от проведения педагогически експеримент, създадена е нормативна база за контрол на специфичната подготовка на сумистите, което считам за сериозен принос в дисертационния труд.

В края на дипломната работа Христо Христов е направил характерните, за такъв род изследване, логически изводи. Посочени са 7 извода, някои от които имат характер на препоръки за практиката. Тук за по-голяма убедителност можеше да се отразят някои цифрови данни, произлезли от направените анализи на корелационната структура на изследваните показатели.

III. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Нямам критични забележки към докторанта и неговият научен ръководител. Позволявам си да направя някои констатации и една препоръка. Считам, че представеният ми за становище дисертационен труд е много добре структуриран, отлично онагледен, а проведенят педагогически експеримент е на високо ниво. Препоръчвам на докторанта, да подготви и издаде методично ръководство, за спорта сумо, по засегнатите проблеми и резултати от труда.

IV. ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Докторантът Христо Стоянов Христов е представил автореферат, в края на който е поместен списък с 3 (три) публикации свързани с темата на дисертационния труд. Всички те са публикувани в периода 2013 – 2014 година. В авторефератът автора е направил справка за научните приноси в дисертацията, които в този си вид, на фона на проведеното изследване, са под формата на изводи.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че дисертационният труд има реални научни и научно – приложни приноси и свидетелства за това, че докторанта притежава необходимите познания и способности за осъществяване и реализиране в практиката на научни изследвания.

В заключение предлагам на уважаемото научно жури да присъди на докторанта Христо Стоянов Христов образователната и научна степен „доктор”.

Изготвил становището:.....
проф. д.п.н. Кирил Аладжов

София, 25.08. 2014 г.